

Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA szak

Egészségtudományi szigorlati tételsor

(2019. február 1. után jogviszonyt létesített hallgatók részére)

- segédanyag -

1. A. Az ember sejtjes felépítésének áttekintése Sejtjes működésünk

Kulcskifejezések: eukarióta sejt felépítésének jellegzetessége, a sejtalkotók, genetikai információ továbbítása, membránfunkciók, transzportfolyamatok

Szakirodalom:

- Darvai Sarolta – Hill Katalin – Vitályos Gábor Áron: Összeállítás a Funkcionális anatómia tantárgyhoz csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvopedagógus és tanító szakos hallgatók részére, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természettudományi Tanszék, Budapest, 2012 ISBN nélküli

B. Az újszülöttek haemolyticus betegségei és fertőzései

Kulcskifejezések: élettani sárgaság, kóros sárgaság, Rh-összeférhetetlenség, a bőr fertőző megbetegedései, köldök fertőzései, okai, megelőzés

Szakirodalom:

- Balogh László (szerk.): *Gyermekápolástan*, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 1996
- Sinka Miklósné – Szálteleki Józsefné: *Egészségügyi ismeretek*, Líceum Kiadó, Eger, 2012

2. A. Az ember szöveti felépítésének – alapismeretbeli – áttekintése. Emberi alkattípusok jellemzése

Kulcskifejezések: szövet definiálása, szövettípusok, endomorf-, mezomorf-, ektomorf alkattípus, fejlődésbiológiai sajátosságok, hajlamosító tényezők

Szakirodalom:

- Darvai Sarolta – Hill Katalin – Vitályos Gábor Áron: Összeállítás a Funkcionális anatómia tantárgyhoz csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvópedagógus és tanító szakos hallgatók részére, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természettudományi Tanszék, Budapest, 2012 ISBN nélkül

B. A hányós, hasmenéses, székrekedéses beteg ellátásának feladatai

Kulcskifejezések: hányás okai, hányás megfigyelése, hányás kezelése, diéta, dyspepsia, enteritis, hasmenés okai, megfigyelés, okai, fokozatos visszatérés

Szakirodalom:

- Sinka Miklósné – Száltelegi Józsefné: Egészségügyi ismeretek, Líceum Kiadó, Eger, 2012
- Balogh László (szerk.): Gyermekápolástan, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 1996

3. A. Az emberi csontváz szerkezetének általános bemutatása

Kulcskifejezések: csontozat feladata, a csontok alak szerint csoportosítása, csontok összeköttetései, a koponya csontjai, a törzs és a végtagok csontjai

Szakirodalom:

- Darvay Sarolta – Hill Katalin – Vitályos Gábor Áron: Összeállítás a Funkcionális anatómia tantárgyhoz csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvópedagógus és tanító szakos hallgatók részére, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természettudományi Tanszék, Budapest, 2012 ISBN nélküli

B. Csecsemő és a kisgyermek gondozása

Kulcskifejezések: gondozás, ápolás, személyi állandóság, életritmus, napirend, önállóság, nevelői attitűd, fogzás, fogzás tünetei, pelenkázás, eszközök, pelenkadermatitis, szobatisztaság, sphincter-kontroll pszichikus feltételek, szoktatás, ágytisztaság

Szakirodalom:

- Bajusz Judit- Fiedler Orsolya- Tobak Orsolya: *Fejlődés, gondozás, táplálás*, Medicina, Budapest, 2013
- Hajtó Krisztina Major Zsolt Balázs Sósne Pintye Mária Tóth Anikó: *Őrők*, Országos Tisztifőorvosi Hivatal, 2014, <http://mek.oszk.hu/15800/15817/15817.pdf> (2019.09.24)
- Majoros Márta - Lajtai Zsoltné Kollár Mónika – Darvay Sarolta: *Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása*, Líceum Kiadó, Eger, 2010
- Pikler Emmi (szerk.): *Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gondozása*, 2. kiad. 1-3 kötet, (Egészségügyi szakiskolák tankönyve), Medicina, Budapest, 1978

4. A. Az ember izmainak anatómiai jellemzői, az izomösszehúzódás élettani alapjai. A fej, nyak, törzs, a felső és alsó végtagok izmainak közismerti szintű ismertetése

Kulcskifejezések: fej izmai, nyak izmai, vállöv izmai, a felkar és alkarizmok, a kézfej izmai, a mellkas izmai, a hát és a has izmai, a csípő izmai, a combizmok, a lábszárizmok, lábfej izmai

Szakirodalom:

- Darvai Sarolta – Hill Katalin – Vitályos Gábor Áron: Összeállítás a Funkcionális anatómia tantárgyhoz csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvópedagógus és tanító szakos hallgatók részére, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természettudományi Tanszék, Budapest, 2012 ISBN nélküli

B. Fertőző és nem fertőző bőrbetegségek

Kulcskifejezések: melegkiütés, fenéktáji pír, ekcéma, alapelvek, ótvar, orbánc, gombás bőrbetegségek, rüh, tetvesség, kullancs által terjesztett betegségek

Szakirodalom:

- Balogh László (szerk.): *Gyermekápolástan*, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 1996
- Sinka Miklósné – Száltelegi Józsefné: *Egészségügyi ismeretek*, Líceum Kiadó, Eger, 2012

5. A. A keringési rendszer anatómiájának sematikus ismertetése

Kulcskifejezések: szív, nagyvérkör, kisvérkör, vér összetétele, vérerek karakterisztikája

Szakirodalom:

- Darvai Sarolta – Hill Katalin - Vitályos Gábor Áron: Összeállítás a Funkcionális anatómia tantárgyhoz csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvópedagógus és tanító szakos hallgatók részére, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természettudományi Tanszék, Budapest, 2012 ISBN nélküli

B. Görcsel járó betegségek

Kulcskifejezések: görcs tünetei, lázas görcsroham, teendőik lázas görcsrohamnál, epilepszia, diagnózis, kiroham, nagyroham, epilepszia kezelése, szerek használata

Szakirodalom:

- Balogh László (szerk.): *Gyermekápolástan*, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 1996
- Sinka Miklósné – Szálteleki Józsefné: *Egészségügyi ismeretek*, Líceum Kiadó, Eger, 2012

6. A. A légzőszervrendszer felépítésének és működésének általános bemutatása

Kulcskifejezések: légutak, külső légzés, belső légzés, légzőmembrán

Szakirodalom:

- Darvai Sarolta – Hill Katalin - Vitályos Gábor Áron: Összeállítás a Funkcionális anatómia tantárgyhoz csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvópedagógus és tanító szakos hallgatók részére, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természettudományi Tanszék, Budapest, 2012 ISBN nélküli

B. Alsó és felső légúti megbetegedések

Kulcskifejezések: heveny orrhurut, arcüreggyulladás, kötőhártya-gyulladás, középfülgyulladás, torok, mandulagyulladás, akut és krónikus hörgőgyulladás, tüdőgyulladás

Szakirodalom:

- Balogh László (szerk.): *Gyermekápolástan*, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 1996
- Sinka Miklósné – Szálteleki Józsefné: *Egészségügyi ismeretek*, Líceum Kiadó, Eger, 2012

7. A. A belső elválasztású mirigyek rendszerének ismertetése

Kulcskifejezések: hypothalamus-hypophysis rendszer, endokrin szervek, hormon-jelátviteli rendszer

Szakirodalom:

- Darvai Sarolta – Hill Katalin - Vitályos Gábor Áron: Összeállítás a Funkcionális anatómia tantárgyhoz csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvópedagógus és tanító szakos hallgatók részére, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természettudományi Tanszék, Budapest, 2012 ISBN nélküli

B. Cukorbetegség - Diabetes mellitus

Kulcskifejezések: figyelmeztető jelek, diagnózis felállítása, inzulininterápia, diéta, hypoglykaemia, hyperglykaemia, diabetes szövődményei, ellenőrző vizsgálat

Szakirodalom:

- Balogh László (szerk.): *Gyermekápolástan*, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 1996
- Sinka Miklósné – Szálteleki Józsefné: *Egészségügyi ismeretek*, Líceum Kiadó, Eger, 2012

8. A. Az idegrendszer anatómiájának áttekintő bemutatása

Kulcskifejezések: idegrendszer anatómiai felosztása, neuron és neurit jellemzése

Szakirodalom:

- Darvai Sarolta – Hill Katalin - Vitályos Gábor Áron: Összeállítás a Funkcionális anatómia tantárgyhoz csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvópedagógus és tanító szakos hallgatók részére, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természettudományi Tanszék, Budapest, 2012 ISBN nélküli

B. Az idegrendszer fejlődési rendellenességei

Kulcskifejezések: neonatológia, veleszületett, örökletes betegségek, fejlődési rendellenességek, terhesség alatti rizikó, szülés körüli rizikófaktorok, szülés körülményei, anyai betegség, véletlen terhesség, újszülött fertőzések

Szakirodalom:

- Balogh László (szerk.): *Gyermekápolástan*, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 1996
- Sinka Miklósné – Szálteleki Józsefné: *Egészségügyi ismeretek*, Líceum Kiadó, Eger, 2012

9. A. Az idegrendszer élettanának általános ismertetése

Kulcskifejezések: elemi idegjelenségek, szomatikus és vegetatív reflexek

Szakirodalom:

- Darvai Sarolta – Hill Katalin - Vitályos Gábor Áron: Összeállítás a Funkcionális anatómia tantárgyhoz csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvópedagógus és tanító szakos hallgatók részére, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természettudományi Tanszék, Budapest, 2012 ISBN nélküli

B. A szülés folyamata és az újszülött jellemzése

Kulcskifejezések: szülés szakaszai, normál (hüvelyi) szülés, császármetszés, szülési komplikációk, vizsgált reflexek, Apgar–teszt, fejlődés méhen kívül, testtömeg, újszülött ellátása, testsúly, testhossz, szűrővizsgálat, egészséges csecsemő jellemzői, növekedés, fejlődés

Szakirodalom:

- Bajusz Judit - Fiedler Orsolya - Tobak Orsolya: *Fejlődés, gondozás, táplálás*, Medicina, Budapest, 2013
- Hajtó Krisztina Major Zsolt Balázs Sósne Pintye Mária Tóth Anikó: *Őrzők*, Országos Tisztifőorvosi Hivatal, 2014, <http://mek.oszk.hu/15800/15817/15817.pdf> (2019.09.24.)
- Majoros Márta - Lajtai Zsoltne Kollár Mónika – Darvai Sarolta: *Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása*, Líceum Kiadó, Eger, 2010
- Pikler Emmi (szerk.): *Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gondozása*, 2. kiad. 1-3 kötet, (Egészségügyi szakiskolák tankönyve), Medicina, Budapest, 1978

10.A. Az immunrendszer mechanizmusainak összefoglaló ismertetése

Kulcskifejezések: immunrendszer felosztása, antitest, antigén, immunválasz, természetes – és mesterséges immunizálás

Szakirodalom:

- Darvay Sarolta – Hill Katalin - Vitályos Gábor Áron: Összeállítás a Funkcionális anatómia tantárgyhoz csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvópedagógus és tanító szakos hallgatók részére, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természettudományi Tanszék, Budapest, 2012 ISBN nélküli

B. Az egészséges csecsemő és kisgyermek kognitív fejlődése

Kulcskifejezések: érdeklődés, figyelem, beszédértés, szemkontaktus, értelmi fejlődés, hangadás, manipuláció, beszédfejlődés, játéktevékenység, sorozatalkotás, gyűjtögetés, konstruáló játék, utánzás

Szakirodalom:

- Bajusz Judit- Fiedler Orsolya- Tobak Orsolya: *Fejlődés, gondozás, táplálás*, Medicina, Budapest, 2013
- Hajtó Krisztina Major Zsolt Balázs Sósne Pintye Mária Tóth Anikó: *Őrzők*, Országos Tisztifőorvosi Hivatal, 2014, <http://mek.oszk.hu/15800/15817/15817.pdf> (2019.09.24.)
- Majoros Márta - Lajtai Zsoltné Kollár Mónika – Darvay Sarolta: *Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása*, Líceum Kiadó, Eger, 2010
- Pikler Emmi (szerk.): *Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gondozása*, 2. kiad. 1-3 kötet, (Egészségügyi szakiskolák tankönyve), Medicina, Budapest, 1978

11.A. Az ember emésztőképzőrendszerének ismertető áttekintése, az emésztés és felszívódás folyamata

Kulcskifejezések: szájüreg, garat, nyelőcső, gyomor, vékonybél, vastagbél, végbél, emésztőnedv-termelő mirigyek, emésztőnedvek és -enzimek, felszívódási helyek, méregtelenítés a májban

Szakirodalom:

- Darvay Sarolta – Hill Katalin - Vitályos Gábor Áron: Összeállítás a Funkcionális anatómia tantárgyhoz csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvópedagógus és tanító szakos hallgatók részére, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természettudományi Tanszék, Budapest, 2012 ISBN nélküli

B. A táplálás metodikái

Kulcskifejezések: anyatejes táplálás, előnyök, szoptatás módja, fejés, tárolás, mesterséges táplálás, tápszer, hozzátáplálás, folyadékpótlás, elválasztás-elválasztódás, önálló étkezésre nevelés, rágás, táplálkozással kapcsolatos problémák

Szakirodalom:

- Bajusz Judit - Fiedler Orsolya - Tobak Orsolya: *Fejlődés, gondozás, táplálás*, Medicina, Budapest, 2013
- Hajtó Krisztina Major Zsolt Balázs Sósne Pintye Mária Tóth Anikó: *Őrzők*, Országos Tisztifőorvosi Hivatal, 2014, <http://mek.oszk.hu/15800/15817/15817.pdf> (2019.09.24.)
- Majoros Márta - Lajtai Zsoltne Kollár Mónika – Darvay Sarolta: *Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása*, Líceum Kiadó, Eger, 2010
- Pikler Emmi (szerk.): *Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gondozása*, 2. kiad. 1-3 kötet, (Egészségügyi szakiskolák tankönyve), Medicina, Budapest, 1978

12.A. A kiválasztó és vizeletelvezető -, valamint a szaporodás szervrendszereinek ismertetése

Kulcskifejezések: nephron, elsődleges- és másodlagos szűrés, visszaszívás, húgyhólyag szerkezete, vizeletürítési reflexek, női és férfi nemi szervek, járulékos nemi mirigyek

Szakirodalom:

- Darvai Sarolta – Hill Katalin - Vitályos Gábor Áron: Összeállítás a Funkcionális anatómia tantárgyhoz csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvopedagógus és tanító szakos hallgatók részére, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természettudományi Tanszék, Budapest, 2012 ISBN nélküli

B. A gondozás folyamatának fiziológiai aspektusai

Kulcskifejezések: öltöztetés, önálló öltözködés, ruházat, levegőztetés, higiéné, esztétikai érzék, fürdés, fürösztés, tisztántartás, haj-fejbőr tisztántartása, kozmó, bőrápolás, fogmosás, orrtörlés, tisztogatás, pihenés, alvás, szoktatás, szokáskialakítás, levegőztetés, napoztatás

Szakirodalom:

- Bajusz Judit - Fiedler Orsolya - Tobak Orsolya: *Fejlődés, gondozás, táplálás*, Medicina, Budapest, 2013
- Majoros Márta - Lajtai Zsoltné Kollár Mónika – Darvai Sarolta: *Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása*, Líceum Kiadó, Eger, 2010
- Pikler Emmi (szerk.): *Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gondozása*, 2. kiad. 1-3 kötet, (Egészségügyi szakiskolák tankönyve), Medicina, Budapest, 1978

13.A. A megtermékenyülés és embriogenezis, várandóság magzati szakaszai

Kulcskifejezések: korai fejlődés, organogenezis, I. trimeszter vége, II. és III. trimeszterben fejlődési folyamatok

Szakirodalom:

- Bajusz Judit - Fiedler Orsolya - Tobak Orsolya: *Fejlődés, gondozás, táplálás*, Medicina, Budapest, 2013
- Darvay Sarolta – Hill Katalin - Vitályos Gábor Áron: Összeállítás a Funkcionális anatómia tantárgyhoz csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvópedagógus és tanító szakos hallgatók részére, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természettudományi Tanszék, Budapest, 2012 ISBN nélküli
- Hajtó Krisztina Major Zsolt Balázs Sósne Pintye Mária Tóth Anikó: *Őrzők*, Országos Tisztifőorvosi Hivatal, 2014, <http://mek.oszk.hu/15800/15817/15817.pdf> (2019.09.24.)
- Majoros Márta - Lajtai Zsoltné Kollár Mónika – Darvay Sarolta: *Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása*, Líceum Kiadó, Eger, 2010
- Pikler Emmi (szerk.): *Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gondozása*, 2. kiad. 1-3 kötet, (Egészségügyi szakiskolák tankönyve), Medicina, Budapest, 1978

B. Az egészséges csecsemő motoros, mentális és szociális fejlődése

Kulcskifejezések: ontogenetikus fejlődélmélet, helyzetváltoztató mozgások, gurulás, nagymozgás, önálló járás, egyéni sajátosság a mozgásfejlődésben, reflex, szociális mosoly, sírás, nézegetés, egyensúly, szociális referencia

Szakirodalom:

- Bajusz Judit- Fiedler Orsolya- Tobak Orsolya: *Fejlődés, gondozás, táplálás*, Medicina, Budapest, 2013
- Hajtó Krisztina Major Zsolt Balázs Sósne Pintye Mária Tóth Anikó: *Őrzők*, Országos Tisztifőorvosi Hivatal, 2014 <http://mek.oszk.hu/15800/15817/15817.pdf> (2019.09.24.)
- Majoros Márta - Lajtai Zsoltné Kollár Mónika – Darvay Sarolta: *Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása*, Líceum Kiadó, Eger, 2010
- Pikler Emmi (szerk.): *Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gondozása*, 2. kiad. 1-3 kötet, (Egészségügyi szakiskolák tankönyve), Medicina, Budapest, 1978

14.A. Az ember érzékszerveinek anatómiai és élettani jellemzése

Kulcskifejezések: külső-, középső-, belső fül, hallás élettana, egyensúlyozás élettana a látászervi burkok, képzéskötés, a látás élettana, szaglómám, ízlelőszemölcsök, ízlelőbimbó, mechano- és thermoreceptorok

Szakirodalom:

- Darvai Sarolta – Hill Katalin – Vitályos Gábor Áron: Összeállítás a Funkcionális anatómia tantárgyhoz csecsemő- és kisgyermeknevelő, óvopedagógus és tanító szakos hallgatók részére, ELTE Tanító- és Óvóképző Kar, Természettudományi Tanszék, Budapest, 2012 ISBN nélküli

B. Betegmegfigyelés és gyógyszeres terápia

Kulcskifejezések: általános megfigyelés, láz, hőmérőzés, lázcsillapítás, hűtőborogatás, hűtőfürdő, testrészenkénti megfigyelés, pulzus, légzés, vérnyomás, alvás, fájdalom, testtömeg, magatartás, testváladék, gyógyszerformák, tárolás

Szakirodalom:

- Balogh László (szerk.): *Gyermekápolástan*, Medicina Könyvkiadó Rt., Budapest, 1996
- Sinka Miklósné – Szálteleki Józsefné: *Egészségügyi ismeretek*, Líceum Kiadó, Eger, 2012